

Extrait du CGTCatalunya.cat

<http://cgtcatalunya.cat/spip.php?article12851>

Sindicalisme: combat o inèrcia?

- Actualitat - Articles opinió -

Date de mise en ligne : divendres 18 de maig de 2018

CGTCatalunya.cat

Durant els últims anys el món del treball, i amb aquest el món sindical, han patit profundes transformacions. No estic dient res nou quan dic que la precarització del món del treball ha afectat de forma importantíssima al moviment sindical, o almenys a aquell moviment sindical que no participa de la concertació social. De fet, no vull suggerir cap reflexió nova, i sóc conscient que puc aportar ben poc al debat que des de fa anys algunes militants tenen al voltant de l'acció sindical. Però permeteu-me algunes puntualitzacions generals a mode de síntesi.

A moltes de nosaltres ens han passat pel cap aquella pregunta: en quin moment els sindicats s'han convertit en eines totalment ineficients per a la gran majoria de la classe treballadora? I sobretot, perquè no són una eina útil especialment per a aquella gent més precària? La que més patiments acumula en relació a com guanyar-se la vida? La resposta, penso, té moltíssimes variables que tampoc tinc voluntat d'enumerar aquí. Però tothom que tingui una mínima inquietud sobre com fem sindicalisme s'ho ha plantejat algun cop.

D'una banda, no ens enganyem, en multitud d'ocasions oferim el mateix que oferíem fa deu, vint, trenta anys. En molts aspectes la forma de fer sindicalisme no ha canviat en les últimes dècades mentre que el tipus de relacions laborals han patit una transformació profundíssima. Aquella que treballa per a una ETT, segurament sabrà poc del que és un Comitè d'Empresa, i segurament tampoc l'interessi. Els sindicats, en general, ens hem entestat en explicar-li la utilitat del que és un Comitè d'Empresa o altres vicissituds de l'estil a aquesta treballadora (enteneu-me, és un paradigma del que vull dir) quan, sovint, ni nosaltres mateixes ens hem trobat mai amb estructures de representació al nostre centre de treball. No vull dir amb això que aquestes no serveixin, sinó que d'alguna forma, per a un gruix de la classe treballadora aquestes no són una eina simplement perquè són alienes a la seva realitat.

D'altra banda, un determinat sector d'aquest, diguem-li així, sindicalisme combatiu, s'ha enquistat en unes determinades dinàmiques que fan, en el millor dels casos, menys atractiva la militància, i en els pitjors, aquesta gent nova que entra al sindicat surt directament corrents i espantada. Sovint, a més, és el mateix sector que ja sigui en base a un paternalisme cutre (que a més no té raó de ser a la pràctica) o ja sigui en base a deliris puristes i atomitzants, com diria la meua àvia 'ni comen ni dejan comer'. Així, es dona la situació que mentre aquest perfil de militants es limita a repetir una de les reflexions més conservadores i contrarevolucionàries que hi ha: "és que la gent és idiota i no se'n adona que s'ha d'afiliar a un sindicat, a poder ser el meu"; una altra gent fa exactament la reflexió contrària: "el que passa és que som idiotes i no som capaços de posar al servei de la classe treballadora una eina com el sindicat". Evidentment, les úniques que podran trobar noves fórmules d'adaptació a la realitat canviant seran les que són capaces de sortir de la cova i interaccionar amb el món real.

Davant d'això, mal que ens pesi en la nostra tendència a la comoditat, hem de renovar les formes de fer sindicalisme. I no dic reinventar perquè segurament això que diré ara ja s'hagi inventat, simplement que de vegades no estem prou atentes al que passa al nostre voltant.

I torno a dir-ho, no aportaré cap idea nova de les que ja hi ha sobre la taula, però potser va sent hora de plantejar una acció sindical que sigui útil a tota la gent que ha viscut tota la vida per impediments materials fora de les estructures de representació sindical pactades a la transició. Quan hem donat el pas, en general, sempre ens ha sortit bé. Perquè potser no és tant una qüestió de guanyar unes eleccions sindicals, o posar demandes a l'empresa, o denunciar a inspecció de treball (que també), potser va sent hora de plantejar els conflictes amb els nostres propis mitjans. Es tracta de construir una acció sindical útil, estigui reglamentada o no per les lleis establertes. I no cal que digui que tampoc és que les lleis d'aquest sistema ens afavoreixin gaire.

No estic proposant res concret, ho sé, perquè penso que les propostes concretes sorgiran de cada realitat i de cada conflicte laboral. Però sí que ens hem de desprendre d'aquells estigmes, d'aquells vicis, i començar a plantejar l'acció sindical en base a la realitat material que tenim, en base a aquell sector de la societat al que volem arribar i al que volem que es faci seva aquesta cosa que és per nosaltres el Sindicat. Confiam més en nosaltres mateixes i

Sindicalisme: combat o inèrcia?

menys en les lleis que ens aboquen a fer per inèrcia. Potser cal recuperar algunes pràctiques sindicals com la mobilització, les vagues, les aturades, les accions directes, els sabotatges, com a suplement (o en alguns casos substitució) als llocs allà on no arribem mitjançant els mecanismes legals. Perquè hi ha llocs on encara no arribem, però el sindicalisme de combat hem d'arribar. Si no, haurem deixat de ser sindicalisme de combat i ens haurem convertit en un xiringuito més d'aquesta societat infumable.

** Manuel Quesada és Secretari General de la CGT de Sabadell*

<https://lescebesdelaira.wordpress.com/2018/05/16/sindicalisme-combat-o-inercia/>